

Archeologische begeleiding bij de aanleg van de wegcunetten in de nieuwe woonwijk Hoenderbos III, gemeente Uden.

Liesbet Van den Bruel
2008

Auteur	Liesbet Van den Bruel
Aanvullingen	Tonnie van de Rijdt (AVKP)
Redactie	Janneke Bosman
Afbeeldingen	Liesbet Van den Bruel, Hanneke van Alphen
Vindplaats	Hoenderbos III
Gemeente	Uden
Projectcode	UD-HB-07
Coördinaten	noordwest 170440 x 406545, noordoost 170885 x 406565 west 170445 x 406420, oost 170865 x 406410 zuid 170715 x 406140
Periode veldwerk	4 t/m 13 juli 2007
Opdrachtgever	Gemeente Uden
Uitvoerder	Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland (AWN Afd. 23), ArcheoService
OM-nummer	23365

© ArcheoService 2008
Deken van Somerenstraat 6
5611 KX Eindhoven
Telefoon 040-2440277
e-mail: archeo.service@worldonline.nl

Inhoud

1. Inleiding

2. Landschappelijke ligging

3. Archeologische verwachting en voorafgaand onderzoek

4. De archeologische begeleiding

4.1. Organisatie en methode

4.2. Grondsporen

4.3. Vondsten

5. Conclusie en aanbeveling

Literatuurlijst

Afbeeldingen

Bijlage 1 Vondsteninventaris

1. Inleiding

In de gemeente Uden werd in het begin van de maand juli 2007 van start gegaan met de grondwerkzaamheden in het plangebied Hoenderbos III. De bestemming van dit plangebied is een nieuwe woonwijk.

Naar aanleiding van het archeologisch onderzoek bij de aanleg van de Karrevrachtrotonde in 2006 (**afbeelding 1**), werd door het archeologisch onderzoeks- en adviesbureau BAAC aanbevolen om de grondwerkzaamheden in het plangebied archeologisch te begeleiden. Na enige tijd van onderhandelen tussen de Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland (AVKP) en de gemeente Uden, stemde de gemeente ermee in dat dit een professionele begeleiding zou moeten zijn. Helaas bleek het heel moeilijk om op zulke korte termijn nog een bureau te vinden dat deze begeleiding kon uitvoeren. Uiteindelijk gebeurde de archeologische begeleiding van het uitgraven van de wegcunetten door enkele leden van de AVKP met ondersteuning van projectmedewerkers van de Archeologische Dienst van de gemeente Eindhoven, in dienst van de Stichting ArcheoService. Deze rapportage is het verslag van de archeologische begeleiding van het uitgraven van de wegcunetten in de periode van 2 tot en met 6 juli 2007 door de medewerkers van ArcheoService met aanvullingen voor de periode tot 13 juli 2007 door de AVKP.

2. Landschappelijke ligging

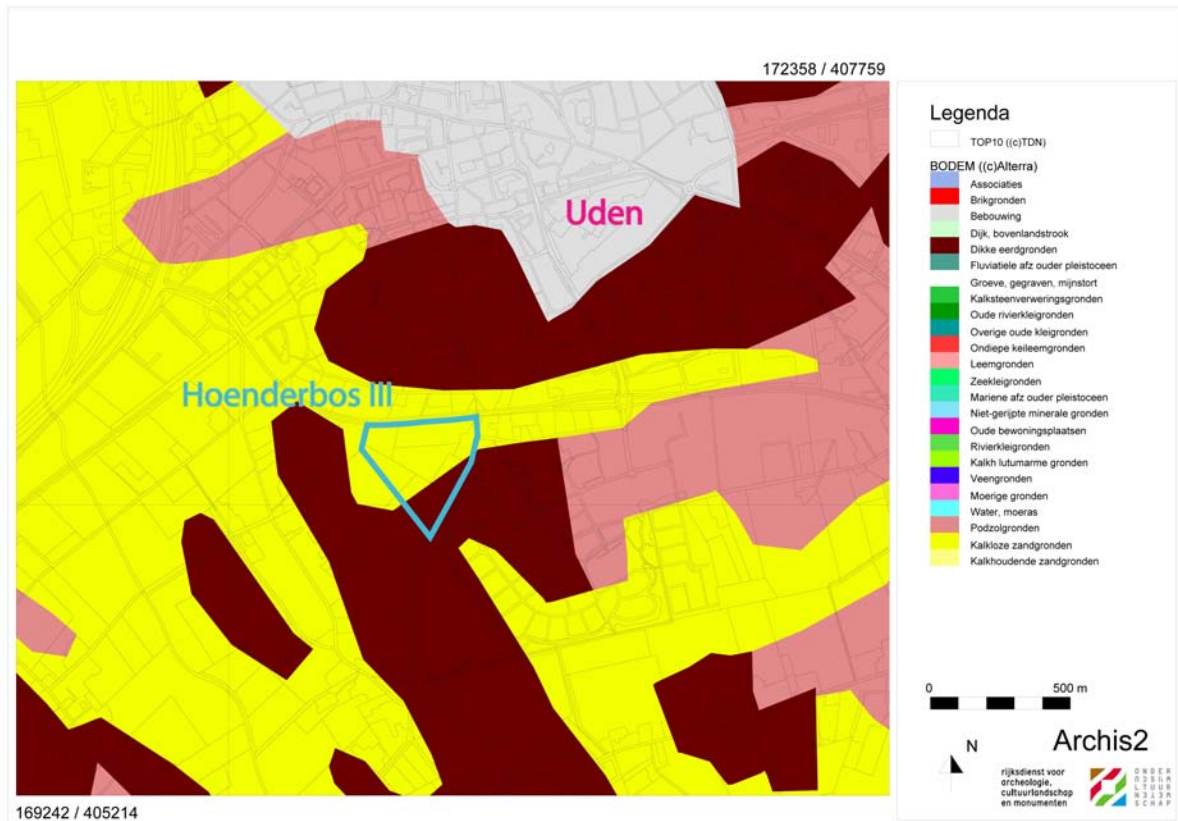
Plangebied Hoenderbos III ligt in het zuiden van de gemeente Uden (**afbeelding 1**). Het gaat om een driehoekig terrein met een oppervlakte van circa 11 hectare, dat in het noorden begrensd wordt door de Lippstadt-Singel, in het oosten door de Ruitersweg en in het westen door de (toen toekomstige) Karrevracht. Het terrein was voorheen in gebruik als landbouwgrond, waarvan de verschillende percelen gescheiden waren door kavelsloten. Aan de oostzijde van het gebied bevindt zich een aantal huizen, gelegen aan de Ruitersweg. Deze bestaande bebouwing wordt geïntegreerd in de nieuwe ontwikkeling¹.

Afbeelding 1. Topografische ligging van het plangebied Hoenderbos III (rood) in de gemeente Uden. De locatie van de noodopgraving bij de aanleg van de Karrevrachtrotonde is met blauw aangegeven. Kaartuitsnede Archis.

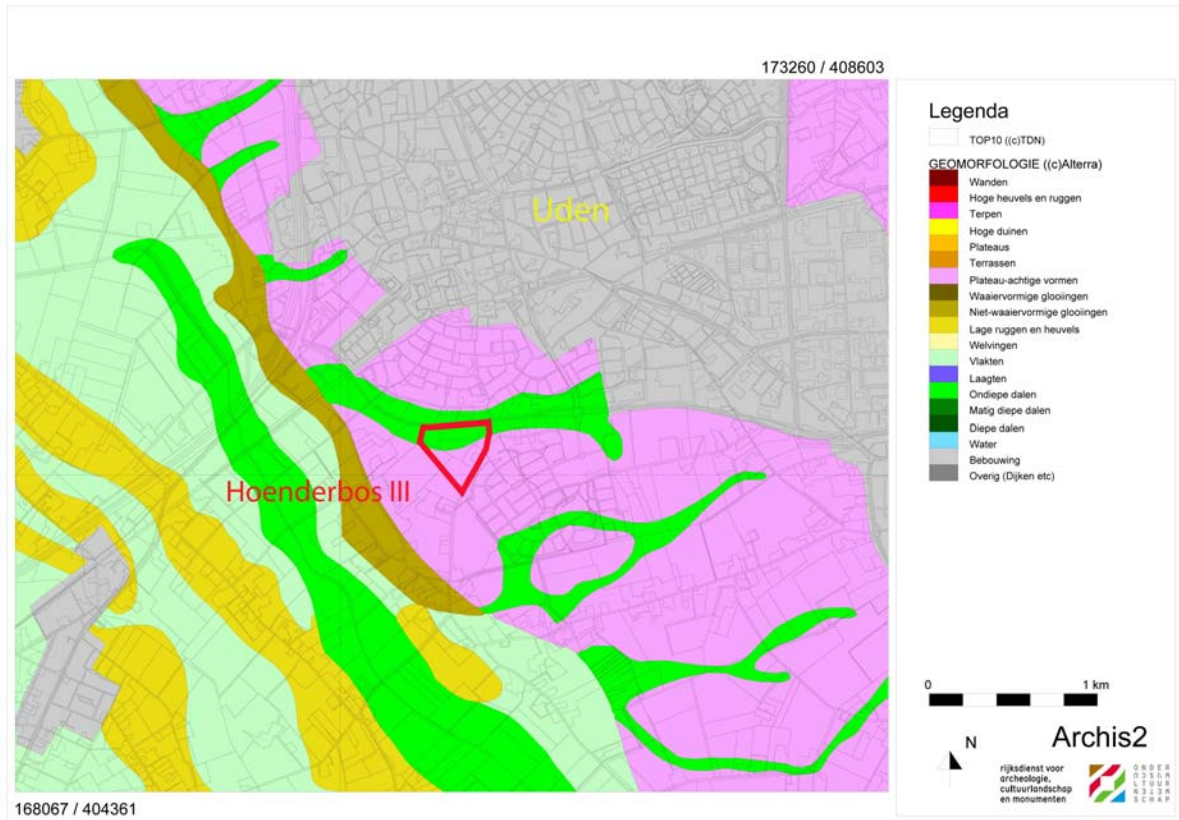
¹ Bestemmingsplan Hoenderbos III. Toelichting (<http://www.uden.nl/content.jsp?objectid=13369>)

Volgens de bodemkaart (**afbeelding 2**) en de geomorfologische kaart (**afbeelding 3**) bestaat de zuidoosthoek van het terrein uit hoge zwarte enkeerdgronden, ook wel esdek genaamd. Esdekken werden gevormd in de late middeleeuwen, toen de akkers bemest werden met plaggen uit de potstal. Deze ophoging zorgt voor een betere bewaring van de archeologische ondergrond. In de noordelijke helft van het gebied bevindt zich een kalkloze beekerdgrond in een dalvormige laagte (beekdal).

Afbeelding 2. Bodemkaart van het plangebied Hoenderbos III (blauw) en omgeving. Kaartuitsnede Archis.

Afbeelding 3. Geomorfologische kaart van het plangebied Hoenderbos III (rood) en omgeving. Kaartuitsnede Archis.

3. Archeologische verwachting en voorafgaand onderzoek

In opdracht van de gemeente Uden voerde het archeologisch adviesbureau RAAP² in 2004 een inventariserend archeologisch onderzoek uit in het plangebied Hoenderbos III. De reden hiervoor was een herziening van het bestemmingsplan in de gemeente Uden. Voorafgaand aan het veldwerk voerde RAAP een bureauonderzoek uit naar de landschappelijke kenmerken en de gespecificeerde archeologische verwachting. Op basis van dit bureauonderzoek werd aan het plangebied een hoge archeologische verwachting toegekend. In het zuidoosten van het plangebied verwachtte men vondsten onderin het esdek. In het noordwesten werd door de aanwezigheid van een beekerdgrond mogelijk een bijzondere archeologische dataset verwacht. Tijdens het inventariserend archeologisch onderzoek werden enkel in het oostelijke deel van het plangebied aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen. Er werd door RAAP dan ook enkel voor het oostelijke deel van het terrein een archeologische begeleiding aanbevolen.³

In 2006 werd er echter bij de aanleg van een rotonde in de noordwesthoek van het terrein een aantal kuilen met ijzertijdaardewerk gesignaleerd door amateurarcheologen van de Heemkundekring Uden. Het onderzoeks- en adviesbureau BAAC⁴ voerde een noodopgraving uit en onderzocht de sporen en vondsten (**afbeelding 4** (Karrevrachtrotonde)). De meeste sporen bestonden uit recente of postmiddeleeuwse verstoringen en greppels of sloten uit de nieuwe tijd. Er werden echter ook kuilen en paalkuilen daterend uit de ijzertijd gevonden. Helaas kon er tussen de verschillende paalsporen geen structureel verband aangeduid worden. In één van de ijzertijdkuilen werd zo een grote hoeveelheid scherven aangetroffen dat men concludeerde dat het hoogstwaarschijnlijk om afvalkuilen van een pottenbakkerswerkplaats gaat. De datering van het aardewerk zou vermoedelijk tussen 800 en 450 v. Chr. liggen (vroeg tot midden ijzertijd). Er werd gesteld dat wanneer het inderdaad om afvalkuilen van een pottenbakkerswerkplaats zou gaan, verwacht kan worden dat de werkplaats zelf zich in de buurt van de kuilen bevonden heeft. Aangezien watervoorziening een essentieel aspect is bij het productieproces, zou het beekdal een ideale locatie geweest zijn voor een pottenbakkerswerkplaats. Ook het feit dat er zich een nederzetting uit de ijzertijd dicht bij het beekdal zou bevonden hebben werd als zeer waarschijnlijk geacht. Verder werden er vondsten geborgen uit de prehistorie, de ijzertijd, de Romeinse tijd, de vroege middeleeuwen en de late middeleeuwen/nieuwe tijd.⁵

Het archeologisch onderzoeks- en adviesbureau BAAC deed de aanbeveling om verdere bodemverstoringende werkzaamheden onder archeologische begeleiding te laten plaatsvinden.⁶

---

² RAAP: Regionaal Archeologisch Archiverings Project

³ Schryvers 2005

⁴ BAAC: Bureau voor Bouwhistorie, Archeologie, Architectuur- en Cultuurhistorie.

⁵ Mousch en Dyselinck 2007

⁶ Mousch en Dyselinck 2007

Foto 1. IJzertijdaardewerk, gevonden bij de Karrevrachtrotonde.

Sinds 1950 werden in en rondom het plangebied Hoenderbos III regelmatig archeologische vondsten aangetroffen (**afbeelding 4**). Zo werd in het plangebied door de Heemkundekring van Uden een Romeinse draadfibula⁷ (70 - 270 n. Chr.) gevonden met behulp van een metaaldetector (Archis-waarnemingsnummer 34.793). Door de Heemkundekring werd in het plangebied ook een stukje bronzen beslag aangetroffen met behulp van de metaaldetector. Het is niet helemaal duidelijk welke functie dit object heeft gehad. Het object wordt ruim gedateerd in de periode van de ijzertijd tot en met de vroege middeleeuwen (800 v. Chr. – 1050 n. Chr.) (Archis-waarnemingsnummer 407.721).⁸

Net ten oosten van het plangebied (op een afstand van minder dan 100 meter) werden op drie plaatsen archeologische waarnemingen gedaan. Zo werden tijdens mechanisch grondverzet een vuurstenen schrabber⁹ daterend uit het mesolithicum (8800 - 4900 v. Chr.) en enkele aardewerkscherven uit de ijzertijd (800 – 12 v. Chr.) en de Romeinse tijd (12 v. Chr. – 450 n. Chr.) geborgen (Archis-waarnemingsnummer 48.692). Tijdens een archeologische veldkartering werden de volgende voorwerpen gevonden: twee neolithische spitsen (4900 – 2000 v. Chr.), een aantal vuurstenen werktuigen daterend uit het mesolithicum (8800 - 4900 v. Chr.), aardewerkscherven uit de periode van het midden neolithicum tot en met de

---

⁷ De vertaling van het Latijnse woord fibula is mantelspeld. Eén van de meest voorkomende fibula's is de draadfibula. Dit type fibula dankt zijn naam aan de smalle draadvormige beugel. Draadfibulae worden meestal in militaire context aangetroffen.

⁸ <http://archis2.archis.nl>

⁹ Een schrabber is een werktuig dat gebruikt werd voor het schoonmaken van huiden, maar ook wel voor het schaven van hout, been en gewei.

late bronstijd (4200 – 800 v. Chr.), aardewerkscherven daterend uit de ijzertijd (800 – 12 v. Chr.) en de Romeinse tijd (12 v. Chr. – 450 n. Chr.), zeven Romeinse munten (Sestertii) (12 v. Chr. – 270 n. Chr.), aardewerkscherven en een muntpenning daterend uit de late middeleeuwen (1050 – 1500 n. Chr.) (Archis-waarnemingsnummer 53.156). Verder werd er tijdens het schoffelen van een diep omgeploegde akker een neolithische stenen bijl aangetroffen (4900 – 2000 v. Chr.) (Archis-waarnemingsnummer 35.908¹⁰).¹¹

Bij de grondwerkzaamheden ten behoeve van een nieuwbouwproject, ca. 500 meter ten noordoosten van het plangebied, werd eveneens een Sestertius gevonden daterend uit 150 - 270 n. Chr. (Archis-waarnemingsnummer 43.644¹²). Op ca. 560 meter ten westen van het plangebied werden tijdens een veldkartering enkele mesolithische vuurstenen artefacten¹³ geborgen (8800 – 4900 v. Chr.) (Archis-waarnemingsnummer 252.050).¹⁴

De heemkundekring van Uden geeft nog als aanvullende informatie dat ongeveer tweehonderd meter ten noordoosten van het plangebied een laatmiddeleeuws erf met waterput gevonden is als ook enkele mesolithische artefacten, een aantal ijzertijd spootjes met handgevormd aardewerk erin en enkele verspoelde Romeinse scherven. Hier is nog geen Archismelding van gemaakt.

Op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) staat het zuidoosten van het gebied aangegeven als een plaats met hoge trefkans. Het overige deel van het terrein staat daarentegen aangegeven als een zone met lage trefkans (**afbeelding 5**).

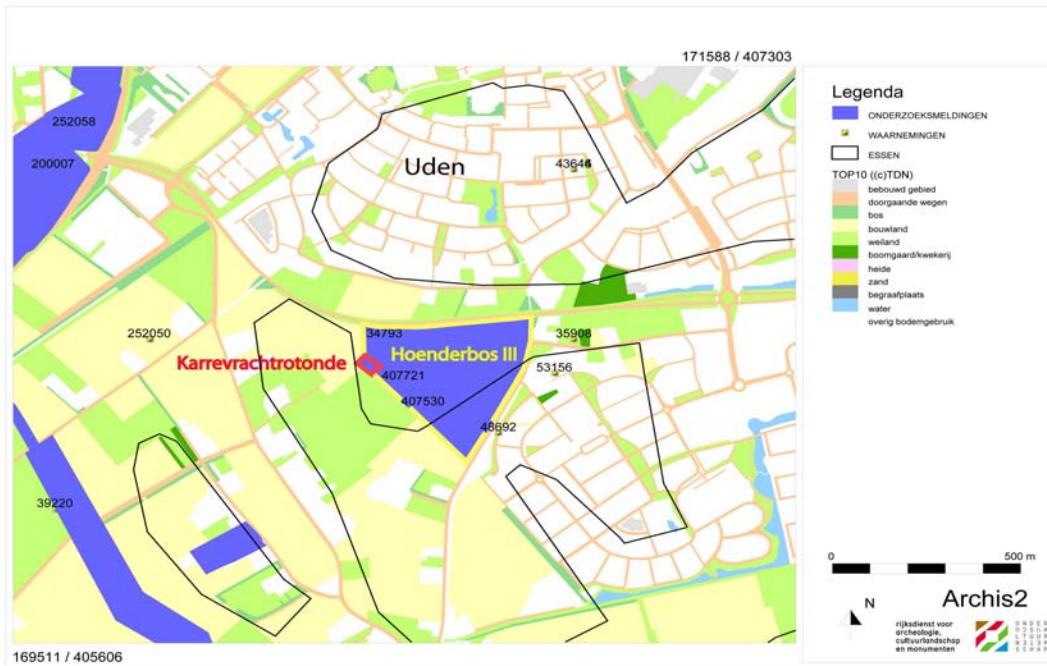
¹⁰ De heemkundekring meldt over een meer nauwkeurige beschrijving van de vindplaats van deze bijl te beschikken aan de hand van de vinder. Deze bijl is in werkelijkheid honderden meters zuidelijker gevonden.

¹¹ <http://archis2.archis.nl>

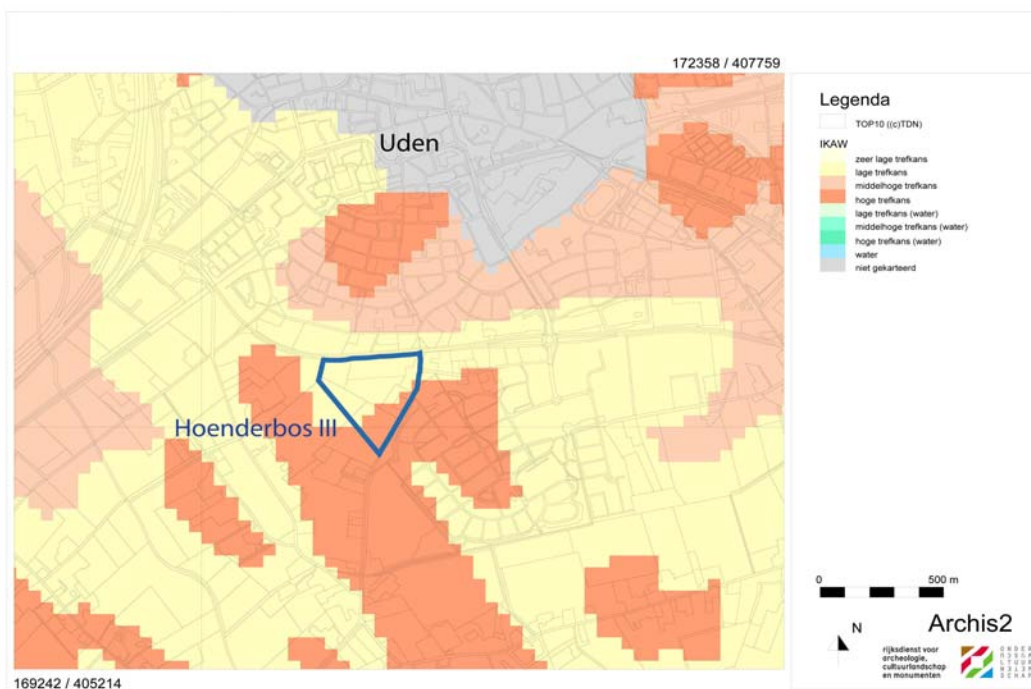
¹² Ook deze coördinaten kloppen niet in Archis volgens de heemkundekring. Deze Sestertius is ongeveer 750 meter zuidelijker gevonden en dus veel dichterbij het plangebied.

¹³ De term artefact wordt in de archeologie gebruikt voor ieder verplaatsbaar object dat door de mens is vervaardigd, bewerkt en/of gebruikt.

¹⁴ <http://archis2.archis.nl>

Afbeelding 4. Topografische kaart van het plangebied Hoenderbos III in de gemeente Uden, met daarop aangegeven: de plaatsen waar men archeologische vondsten heeft aangetroffen (waarnemingen) en de plaatsen waar archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden (onderzoeksmeldingen). Kaartuitsnede Archis.

Afbeelding 5. De situatie van het plangebied Hoenderbos III (blauw) in de gemeente Uden volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden. Kaartuitsnede Archis.

4. De archeologische begeleiding

4.1. Organisatie en methode

Op basis van de resultaten van de noodopgraving bij de aanleg van de rotonde in de noordwesthoek van het terrein, deed BAAC de aanbeveling om verdere graafwerkzaamheden archeologisch te begeleiden. Naar aanleiding van de aanbeveling van BAAC, traden de Heemkundekring van Uden en de AVKP in onderhandeling met de gemeente Uden, met als doel de archeologische begeleiding bij de graafwerkzaamheden in het nieuwe plangebied Hoenderbos III te realiseren. Uiteindelijk stemde de gemeente Uden ermee in dat de begeleiding op een professionele manier moest gebeuren. Helaas bleek het heel moeilijk om op korte termijn nog een bureau te vinden dat deze begeleiding kon uitvoeren. Er werd daarom beslist om leden van de AVKP in te schakelen om de graafwerkzaamheden te begeleiden. De AVKP verzocht de mensen van de Archeologische Dienst van de gemeente Eindhoven om hen hierbij, zeker in de eerste week, te ondersteunen. Aan dit verzoek werd zo goed als kon (op zo'n korte termijn) voldaan. Na het maken van de nodige afspraken hierover met de gemeente Uden, kon er van start gegaan worden.

Het uitgraven van de wegcunetten (**afbeelding 6**) begon op maandag 2 juli en eindigde op vrijdag 13 juli 2007. De graafwerken werden in eerste instantie begeleid door enkele leden van de AVKP zoals onder meer Bart Beex en Hanneke van Alphen. Van woensdag 4 juli tot en met vrijdag 6 juli werd hun taak overgenomen door Liesbet Van den Bruel (veldarcheoloog), Chris Durrant (veldtechnicus) en Roel Graafmans (veldtechnicus), projectmedewerkers bij de Archeologische Dienst van de gemeente Eindhoven, in dienst van de Stichting ArcheoService. Het grootste deel van de cunetten was toen uitgegraven. In de daaropvolgende week hebben vrijwilligers van de heemkundekring Uden en van de AVKP de verdere graafwerkzaamheden zo goed mogelijk gevolgd. Behalve de al vernoemde Hanneke van Alphen en Bart Beex zijn dat Ad van Driel, Christ Cuypers, Goof van Eijk, Willem van Erp, Marianne Prinz en Tonnie van de Rijdt.

Foto 2. Medewerkers van ArcheoService en vrijwilligers aan het werk.

Eén van de belangrijkste aspecten van deze archeologische begeleiding was het aansturen van de graafmachine zodat de sleuven niet te diep aangelegd werden. Bij de aanleg van wegcunetten wordt namelijk alle grond verwijderd tot aan het gele zand (de natuurlijke bodem). Uiteraard is dit omdat de natuurlijke bodem de meest stabiele basis oplevert voor de aanleg van wegen. Helaas betekent dit dat ook alle archeologische sporen weg gegraven worden. De graafmachine werd zo aangestuurd dat de sleuven in eerste instantie uitgegraven werden tot op de diepte van het archeologisch leesbare niveau. Op deze wijze konden, in het geval er archeologische sporen aanwezig waren, de sporen eerst onderzocht worden vooraleer men de sleuf tot op de gewenste diepte uitgroef.

Afbeelding 6. Topografische kaart van het plangebied Hoenderbos III waarop de wegcunetten in het geelgroen zijn aangegeven.

4.2. Grondsporen

In de sleuven van de wegcunetten werd slechts een klein aantal grondsporen aangetroffen. Er werd een greppel gesignaleerd door de amateurarcheologen waarin aardewerk uit de ijzertijd werd aangetroffen. Deze greppel bevond zich in het meest westelijk gelegen wegcunet. Bij aankomst van het team van ArcheoService was deze greppel reeds ontgraven. In het meest noordelijke wegcunet werd een noordoost-zuidwest georiënteerde greppel of sloot aangetroffen. Hierin werd aardewerk uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd gevonden. Het gaat hier waarschijnlijk om een oude perceelsgreppel. De andere sporen betroffen echter postmiddeleeuwse of recente verstoringen. Onder andere diepe kuilen, volgestort met afval, lagen verspreid over het hele terrein.

4.3. Vondsten

Het archeologisch vondstmateriaal bestond uit aardewerkscherven, stukjes pijpaaarde, glas en metalen voorwerpen. Het grootste deel van het vondstmateriaal is afkomstig van de stortbergen. De scherven die in de stortbergen gevonden werden dateren uit de ijzertijd, de volle en late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Het aardewerk dat aangetroffen werd in de noordoost-zuidwest georiënteerde greppel/sloot in het noorden van het terrein, dateert uit de late middeleeuwen of de nieuwe tijd. In één van de postmiddeleeuwse/recente verstoringen werden, buiten aardewerkscherven en glas, ook stukken van een gietijzeren pot gevonden. Deze gietijzeren pot dateert uit de nieuwe tijd.

De vondsten zijn gedetermineerd en beschreven door vrijwilligers van de AVKP, onder leiding van Ben van den Broek (gemeentelijke archeologische dienst Eindhoven).

5. Conclusie en aanbeveling

De archeologisch relevante sporen op het plangebied Hoenderbos III in de gemeente Uden waren schaars. Het overgrote deel van de sporen waren postmiddeleeuwse of recente verstoringen. In het noorden van het terrein bevond zich een greppel/sloot die aan de hand van het aardewerk gedateerd kon worden in de late middeleeuwen/nieuwe tijd. Deze greppel maakte waarschijnlijk deel uit van het oude perceleringssysteem.

Er werden geen aanwijzingen gevonden voor een pottenbakkerswerkplaats, noch voor een nederzetting uit de ijzertijd. De greppel met ijzertijdscherven die in het westen van het terrein gesignaleerd werd, behoort mogelijk tot de ijzertijdvindplaats bij de Karrevrachtrotonde. De kans bestaat dat de pottenbakkerswerkplaats en/of nederzetting uit de ijzertijd zich ten westen van het plangebied Hoenderbos III bevinden. Ook de bodemkaart en de IKAW-kaart tonen aan dat het gebied ten westen van Hoenderbos III een hogere verwachting en waarde heeft. Het is daarom aan te bevelen om bij toekomstige graafwerken ten westen van plangebied Hoenderbos III eerst een archeologisch onderzoek uit te voeren of op zijn minst de graafwerkzaamheden te begeleiden.

De gang van zaken rond dit project illustreert de dilemma's bij bescherming van archeologische waarden. De heemkundekring Uden en de Archeologische Vereniging Kempen en Peelland hebben, gezien de verwachtingen voor dit gebied, eerst aangedrongen op nader onderzoek (in de vorm van proefsleuven) en toen dat niet gerealiseerd kon worden op in ieder geval professionele begeleiding. Toen ook dat op praktische gronden niet mogelijk was, hebben beide verenigingen besloten zelf de begeleiding op te pakken (en hebben daarvoor ook een vergunning bij het RACM aangevraagd en gekregen). Die begeleiding kon dankzij ondersteuning van de Stichting ArcheoService worden uitgevoerd.

De conclusie als AVKP naar aanleiding van dit voorbeeld is dat we als vereniging onvoldoende zijn toegerust voor het kunnen bieden van adequate begeleiding voor dit soort projecten. Het is nu alleen gelukt dankzij de ondersteuning van professionals. De AVKP zal dit probleem en daarmee de behoefte aan een 'steunpunt' voor veldwerk door vrijwilligers provinciaal en landelijk onder de aandacht brengen.

Literatuurlijst

Schryvers, A., 2005: *Plangebied Hoenderbos III, gemeente Uden; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek*, RAAP-rapport 1133.

Mousch, R.G. van/T.A.F. Dyselinck, 2007: *Uden. Ronde Karrevracht N264.12. Archeologisch noodonderzoek uitgevoerd in opdracht van de Provincie Noord-Brabant*, BAAC-rapport 06.144.

Afbeeldingen

Afbeelding 1. Topografische ligging van het plangebied Hoenderbos III (rood) in de gemeente Uden. Kaartuitsnede Archis. <http://archis2.archis.nl/>

Afbeelding 2. Bodemkaart van het plangebied Hoenderbos III (blauw) en omgeving. Kaartuitsnede Archis. <http://archis2.archis.nl/>

Afbeelding 3. Geomorfologische kaart van het plangebied Hoenderbos III (rood) en omgeving. Kaartuitsnede Archis. <http://archis2.archis.nl/>

Afbeelding 4. Topografische kaart van het plangebied Hoenderbos III in de gemeente Uden, met daarop aangegeven: de plaatsen waar men archeologische vondsten heeft aangetroffen (waarnemingen) en de plaatsen waar archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden (onderzoeksmeldingen). Kaartuitsnede Archis. <http://archis2.archis.nl/>

Afbeelding 5. De situatie van het plangebied Hoenderbos III (blauw) in de gemeente Uden volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden. Kaartuitsnede Archis. <http://archis2.archis.nl/>

Afbeelding 6. Topografische kaart van het plangebied Hoenderbos III waarop de wegcunetten in het geelgroen zijn aangegeven. http://www.vanwanrooij.nl/prj_detail.php?prj_id=139&hash=f12713630c988ae5dc7053cc2fb162fe&PHPSESSID=b19f3ec0fb8a467267f4f5fa8ff41e28
(Gebr. Van Wanrooij Bouwbedrijven, 2007)

Foto's Hanneke van Alphen

Bijlage 1 Vondsteninventaris

Vondsten begeleiding aanleg wegcunetten Hoederbos III

Aanleg cunetten

	wand	rand	oor	bodem	diverse	totaal	mae	datering	opmerkingen
ijzertijd aardewerk (?)	2					2	2	?	
romeins aardewerk		1				1	1		randfragment van kookpot, ruwwandig aardewerk, grijs/bruin. vgl van Enkevoort, Stuartd
middeleeuws aw	1					1	1	?	grijs, kern donkergrijs laagje, glimmertjes
roodbakkend aw	4	1		1		6	5	17/18	1 maal buitenzijde versierd met engobe
roodb slibversiering aw	2					2	1	17/18	concentrische cirkels in slib: bord
industrieel wit		1				1	1	19/20	ring / revet
echt steengoed	7	1	1			9	9	15- 18/19	1 x rand voorraadpot Langerwehe
westerwald steengoed	1					1	1	18	
porselein		1				1	1	(18) 19/20	Europees porselein: groot fragment van kopje, iets uitlopende wand, onderzijde 'geschulpd', binnenzijde tegen rand goudlijntje. Buitenzijde drukdecor in ovaal, kasteelachtig bouwwerk met trapgevels en hoge schoorstenen in bruin/zwart. Daarnaast boom in groen. Duitsland? Nederland?
kleipijpen	1	1				2	2	18/19	
dakpan(?)	1					1	1	?	waarschijnlijk afgesprongen scherf grijze dakpan
ijzer	3					3	3	-	1 maal ringvorm, mogelijk recent
vuursteen	3					3	3	.	waarschijnlijk pseudoartefacten

Aanleg profiel 'verstoring'

	wand	rand	oor	bodem	diverse	totaal	mae	datering	opmerkingen
roodbakkend aw	1					1	1	17?	miniem fragment, buitenzijde loodglazuur

Couperen

	wand	rand		bodem	diverse	totaal	mae	datering	opmerkingen
roodbakkende aw	1					1	1	17?	dubbelzijdig loodglazuur
roodb slibversiering aw	1			2		3	1	17	kommetje, met standring, omlopende cirkels met daartussen golflijn, in slib met loodglazuur
kleipijpen	1					1	1	17/18/19	fragment steel tabakspijp, ca 9 mm doorsnee

Stort

	wand	rand	oor	bodem	diverse	totaal	mae	datering	opmerkingen
roodbakkend aw	7			1		8	8	17/18	een vreemd fragment van misschien de bodem van een olielampje. Geel organje, erg hard gebakken, geen magering, bovenzijde draaisporen, bovenzijde vlak met centraal cirkelvormige verdieping, datering ?
industrieel wit		1				1	1	(18)/19	theekopje (?) blauw drukdecor
proto steengoed			1			1	1		ijzerengobe plus was zoutglazuur
echt steengoed	5			1		6	6	14-19	
kleipijpen	1					1	1	18	fragment van ketel van tabakspijp, model 'Gouwenaar'. reliefmerk op ketelwand. gekroonde "N", met boven de kroon "D", mogelijk uit Gorichem, vgl: Duco "de Nedrlandse kleipijp"1987, blz. 76, nr 35a.
wandtegel	1					1	1	19/20	bovenzijde wit loodglazuur, onderzijde releif, industrieel product
baksteen, straatsteen	1					1	1		
ijzer	1					1	1	?	afgebroken, gelaagd, oxide
kiezel, veldkei	2					2	2		
vuursteen	2					2	2	/	waarschijnlijk pseudoartefacten